

**УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ"ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ: (П)
(Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ)**

(Дата на утвърждаване: 10.11.2025 г.)

У К А З А Н И Я

помощ de minimis, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118, за компенсиране на земеделски стопани, отглеждащи дребни преживни животни, попадащи в зоните с въведени ограничителни мерки във връзка със заболяването шарка по дребните преживни животни

1. Правно основание

1.1. Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118, относно прилагане на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор, публикуван в официален вестник на ЕС, L 352 ;

1.2. Чл. 12, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1, б. "а" от Закона за подпомагане на земеделските производители;

1.3. Решение на Управителния съвет (УС) на ДФ"Земеделие" с Протокол № 246 от 16.09.2025 г. и *Протокол № 249 от 07.11.2025 г.*

2. Обхват, условия и размер на подпомагане

2.1. Направления за подпомагане: дребни преживни животни в регистрирани животновъдни обекти, попадащи в рамките на населените места, в които са наложени ограничителни мерки от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), съгласно справка, предоставена от БАБХ.

2.2. Бюджет на помощта: 2 300 000 лв. (изменение с Решение на УС, Протокол № 249 от 07.11.2025 г.)

2.2.1. Общият размер на предоставените на едно лице помощи *de minimis* не може да надхвърля левовата равностойност на **50 000 евро (97 791,50 лв.)** за период от три години. Максималният размер на помощта *de minimis* за едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/придобиване/разделяне (когато преобразуването е извършено след 01.01.2014 г.), не може да надхвърля левовата равностойност на 50 000 евро (97 791,50 лв.) за период от три години. Срокът от 3 години се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години преди датата на предоставянето ѝ (съгласно §4 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/3118) за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013. Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия правен режим, независимо от датата на плащане на помощта (съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118). **В конкретния случай, помощта de minimis се смята за отпусната от датата на протокола за оторизация на плащанията.**

2.2.2. Помощта се предоставя като финансово подпомагане на земеделските стопани, за преодоляване на негативния ефект предвид усложнената епизоотична обстановка, свързана с появата на огнища на заболяването шарка по дребните преживни животни в страната и въведена със заповеди на изпълнителния директор на БАБХ забрана за придвижване и транспортиране на възприемчиви животни и отглеждане на животните при оборен режим. С финансовото подпомагане се цели намаляване на допълнителната финансова тежест за

земяделските стопани, ангажирани с отглеждането на този вид животни в заразените зони, както и за стабилизиране на рентабилността и ликвидността на стопанствата.

Финансовата подкрепа е за покриване на част от разходите за отглеждане на животните.

2.2.3. Размер на помощта за едно живо животно:

- до 16 лв. за дребни преживни животни над 12 месеца.

3. Ползватели:

3.1. Помощта се предоставя на земяделски стопани, извършващи дейност в първичното производство на селскостопанска продукция – физически лица, еднолични търговци, юридически лица и кооперации, които отглеждат дребни преживни животни над 12 месеца, при следните едновременно изпълнени условия:

3.1.1. Да са регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г. земяделски стопани.

3.1.2. Да фигурират в справка, предоставена от БАБХ, на земяделски стопани с животновъдни обекти, попадащи в рамките на населените места, в които са наложени ограничителни мерки.

3.2. Данните за броя на допустимите за подпомагане животни в стопанството на кандидата са на база броят, посочен в справката на БАБХ по т.5.3.1.

3.3. Общи изисквания:

3.3.1. Едноличните търговци и юридическите лица е необходимо да бъдат регистрирани по реда на Закона за търговския регистър.

3.3.2. По настоящата схема за държавна помощ се подпомагат кандидати, които:

- имат регистрация по Наредба № 3/1999 като земяделски стопанин;
- нямат изискуеми задължения към ДФ „Земяделие“ (ДФЗ). В случай на налични изискуеми и ликвидни задължения към Фонда, същите се прихващат от помощта. Задължения, за които е настъпила и/или е прогласена погасителна давност за принудително събиране, също подлежат на прихващане от предоставената помощ;
- не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност;
- не са в производство по ликвидация.

3.4. Специфични изисквания:

3.4.1. Понятието „едно и също предприятие“ по т. 2.2.1. на настоящите указания означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения, съгласно чл. 2 на Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118:

- а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие;
- д) предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) – г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

3.4.2. При наличие на преобразуване, съгласно чл. 3, параграфи 9 и 10 от Регламент (ЕС) 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118:

- а) В случай на сливания или придобивания всички предходни помощи *de minimis*, предоставяни на някое от сливащите се предприятия, се вземат под внимание при определяне на това дали дадена нова помощ *de minimis*, отпусната на новото предприятие

или на придобиващото предприятие, не води до превишаване на тавана или националния лимит. Помощта *de minimis*, предоставена законно преди сливането или придобиването, остава правомерна.

б) Ако дадено предприятие се разделя на две или повече отделни предприятия, помощта *de minimis*, отпусната преди разделянето, се предоставя на предприятието, което се е възползвало от нея, като по принцип това е предприятието, поемащо дейностите, за които е била използвана помощта *de minimis*. Ако такова предоставяне не е възможно, минималната помощ се разпределя пропорционално на базата на счетоводната стойност на собствения капитал на новите предприятия към действителната дата на разделянето.

3.5. При настъпила смърт на земеделския стопанин, неговите наследници имат право на помощта при следните условия:

а) наследниците упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници;

б) упълномощеният наследник по б. „а“ е необходимо да е регистриран по Наредба 3/1999, с прехвърлено стопанство, в което се отглеждат допустимите за подпомагане животни, посочени в справката на БАБХ по т. 5.3.1;

в) починалият земеделски стопанин (титуляр) е необходимо да отговаря на изискванията за подпомагане.

г) получената помощ по настоящата схема за подпомагане се натрупва с получената помощ *de minimis* по Регламент 1408/2013 г., изменен с Регламент № 2024/3118 от титуляра за периода 2022 – 2025 г. за период от три години. При определяне на размера на държавната помощ се взема предвид и получената помощ *de minimis* по Регламент 1408/2013 г., изменен с Регламент № 2024/3118 от титуляра за за период от три години - 2022 – 2025 г., в рамките на максималния размер на помощта *de minimis* за едно и също предприятие, който е левовата равностойност на 50 000 евро (97 791,50 лв.). Срокът от 3 години се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години преди датата на предоставянето ѝ (съгласно §4 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/3118 за изменение на Регламент 1408/2013 г.). Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия правен режим, независимо от датата на плащане на помощта (съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент 1408/2013 г., изменен с Регламент (ЕС) 2024/3118).

3.6. Помощта *de minimis* по настоящата схема за подпомагане се счита за отпусната от датата на протокола за оторизация на плащанията.

4. Ред за кандидатстване

4.1. Лицата по т.3 на настоящите указания подават заявление за подпомагане в **Общински служби земеделие (ОСЗ) към ОД “Земеделие“ на МЗХ** по постоянен адрес на физическото лице (при кандидатстване на ФЛ) и по седалището на едноличния търговец или юридическото лице (при кандидатстване на ЕТ и ЮЛ). Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

4.2. Служителите от ОСЗ оказват помощ на кандидатите при подаване на заявленията за подпомагане. Заявлението за подпомагане се разпечатва от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) в два екземпляра и се подписва от кандидата/упълномощеното лице. Всяко заявление получава номер, който се генерира автоматично. Датата на разпечатване и подписване на заявлението се счита за дата на подаване на заявлението за подпомагане в ДФЗ.

4.3. Един екземпляр от заявлението се предоставя на кандидата или на упълномощеното от него лице. Вторият екземпляр се предоставя на ДФЗ, като ОСЗ са длъжни да предоставят заявленията за подпомагане и придружаващите ги документи на ОД на ДФЗ в областта, в която се намира общинската служба. Предаването се извършва периодично с приемно-предавателен протокол.

4.4. Служител на ОПСМП проверява предоставените документи за окомплектованост и легитимност. Когато при проверката се констатира непълноти или несъответствия, служител на ОПСМП уведомява кандидата на посочения от него в заявлението телефон, като за уведомяването се съставя протокол, с който се доказва съобщаването по чл. 18 а от АПК. Кандидатът следва в рамките на крайния срок по т. 7.2. от настоящите указания да се яви в ОПСМП и да отстрани откритите непълноти или несъответствия. В случай че кандидатът за подпомагане не се яви в указания срок в ОПСМП за отстраняване на непълнотите или несъответствията, се счита, че няма подадено валидно заявление за подпомагане и неговото администриране се прекратява.

4.5. ДФЗ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

4.6. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

4.7. Помощта се изплаща по посочената IBAN сметка на земеделския стопанин.

5. Документи за предоставяне на помощта

5.1. Кандидатите прилагат следните документи:

а) заявление, генерирано от ИСАК, в което се декларира:

- ЕИК (за ЕТ и ЮЛ);
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;

б) решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за кандидатстване по схемата (*не се отнася за ЕТ*).

в) пълномощно по образец (нотариално заверено), в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице.

г) удостоверение за актуална банкова сметка, по която ще бъде преведена сумата.

5.2. Документи, издадени служебно в резултат на извършени проверки от отдели ПСМП.

а) извлечение/принт скрийн от регистър „Лоши вземания“ в ИСАК, удостоверяващо дали бенефициерът има изискуеми задължения към Фонда;

б) разпечатка/принт скрийн от проверка в Търговския регистър, удостоверяваща наличие или липса на открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност и проверка за производство по ликвидация (за ЮЛ и кооперациите);

в) извлечение от регистър по Наредба 3 от 1999 г., удостоверяващо налична регистрация за земеделския стопанин.

5.3. Документи, предоставени служебно на ДФЗ:

5.3.1. Справка от БАБХ на земеделски стопани с животновъдни обекти, попадащи в рамките на населените места, в които са наложени ограничителни мерки, с посочен брой дребни преживни животни.

6. Контрол

6.1. Отдел ПСМП извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението.

6.2. ДФЗ контролира общата стойност на изплатените помощи да не надхвърля левовата равностойност на 50 000 EUR на едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/придобиване/разделяне) за три години. Срокът от 3 години се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години преди датата на предоставянето ѝ (съгласно §4 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/3118) за изменение на Регламент 1408/2013 г. Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия правен режим, независимо от датата на плащане на помощта (съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) Регламент 1408/2013 г., изменен с 2024/3118).

В конкретния случай, помощта de minimis се счита за отпусната от датата на протокола за оторизация на плащанията.

7. Срокове на помощта (изменение)

7.1. Срок за подаване на заявленията за подпомагане в ОСЗ— от **06.10.2025 г.** до **24.10.2025 г.**

7.2. Срок за отстраняване на открити непълноти или несъответствия по т. 4.4. от настоящите указания: до **30.10.2025 г.**

7.3. Срок за изплащане на помощта: до **10.11.2025 г.**

Допуска се изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване на допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

8. Отговорности

8.1. При деклариране на неверни данни и представяне на неистински документи, вземането на Фонда става изискуемо и земеделският стопанин възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

8.2. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФЗ по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

9. Спазване на правилата за държавни помощи

9.1. Помощта, съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз и националното законодателство.

9.2. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФЗ е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето на помощта.

За МЗХ

Заместник-министър: (П)

Иван Капитанов

За ДФЗ "Земеделие"

Изпълнителен директор: (П)

Ива Иванова